

Regioninių švietimo valdymo informacinių sistemų plėtra ir švietimo politikos analizės specialistų kompetencijos tobulinimas (II etapas)

Pristatymas: Kaip pagerinti ugdymo aplinkas pagrindiniame ugdyme?

Bendradarbiaujant su:

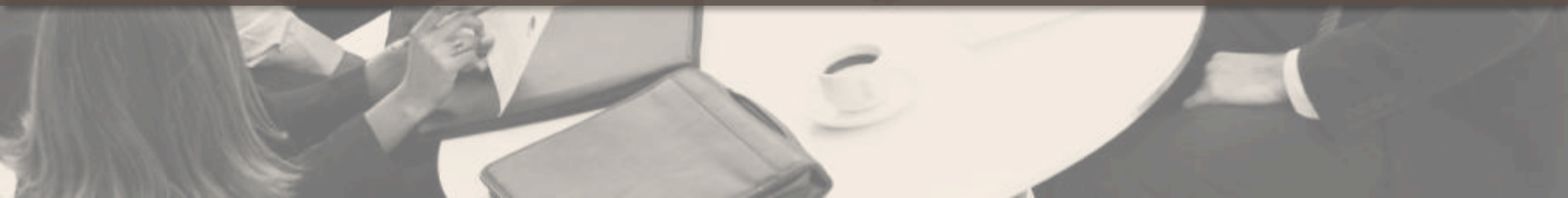

Turinys

1.	Esamos būklės analizė
2.	Problemos tyrimas
3.	Sprendimų kūrimas
4.	Sprendimo pasirinkimas
5.	Sprendimo forminimas

Esamos būklės analizė

Marijampolės savivaldybė

Gyventojų (tūkst.)	Plotas (kv. km.)	Meras	
59,5	1544	Vidmantas Brazys	

Marijampolės savivaldybės plėtros strategija orientuojama į **krašto gerovės pamatus**

- 1)į eksportuojančių konkurencingumo didinimą
- 2)į turizmo ir rekreacijos infrastruktūrą.

Ugdymo aplinkų kūrimas atspindi plėtros iki 2020 metų strateginiame plane

Ūkio
konkurencing
umo plėtra

Inžinerinės ir
transporto
infrastruktūros ir
aplinkosaugos
plėtra

Modernios ir saugios visuomenės
plėtra

Žemės
ūkio ir
kaimo
plėtra

1. ...

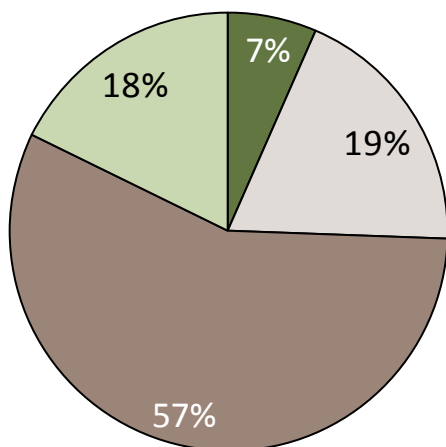
8. Saugios aplinkos kūrimas

9. Kurti lanksčią ir racionalią švietimo sistemą

10. Modernizuoti mokymo sistemą, kelti ugdymo programų kokybę

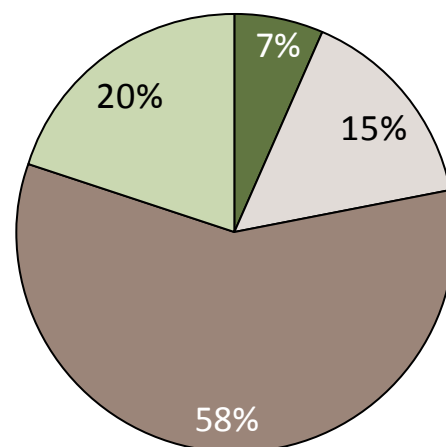
Besimokančių mokinių dalis Marijampolės savivaldybėje mažėja

Gyventojų sudėtis pagal amžiaus grupes
2007 m.

 Vaikai (0-6 m.)
 Potencialiai besimokantys (7-19 m.)

Gyventojų sudėtis pagal amžiaus grupes
2013 m.

 Darbingo amžiaus (20-61 m.)
 Pensinio amžiaus (>62 m.)

Šaltinis: Statistikos departamentas

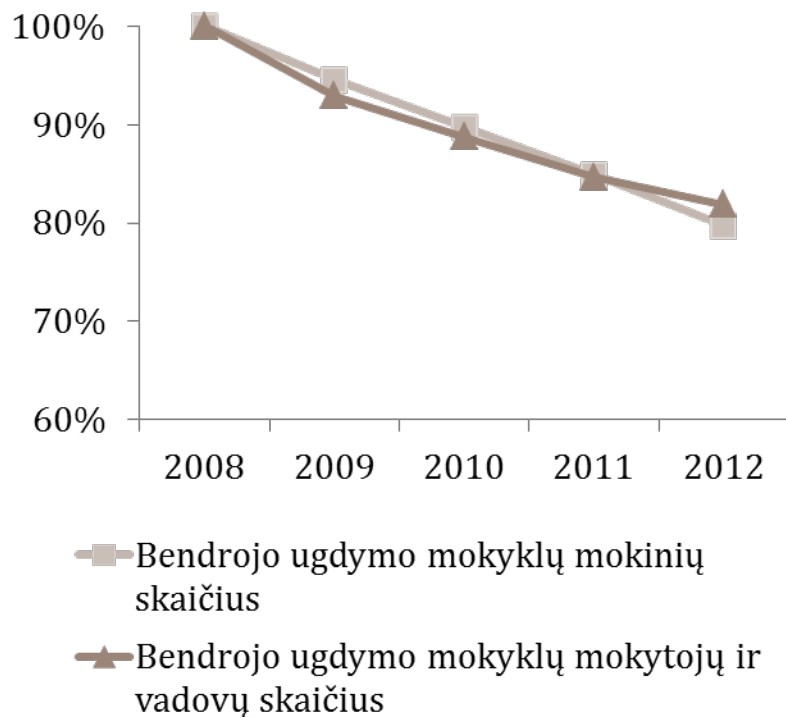
Bendrasis ugdymas Marijampolės savivaldybės švietimo statistikoje 2012-2013 m.

Ikimokyklinis ugdymas	Bendrasis ugdymas	Profesinis mokymas	Aukštasis mokslas
<p>Išstaigų skaičius</p> <p>11</p> <p>Besimokančiųjų skč.</p> <p>1954</p> 	<p>Išstaigų skaičius</p> <p>27</p> <p>Besimokančiųjų skaičius</p> <p>8332</p> 	<p>Išstaigų skaičius</p> <p>1</p> <p>Besimokančiųjų skč.</p> <p>1800</p> 	<p>Išstaigų skaičius</p> <p>1*</p> <p>Besimokančiųjų skč.</p> <p>1259</p>

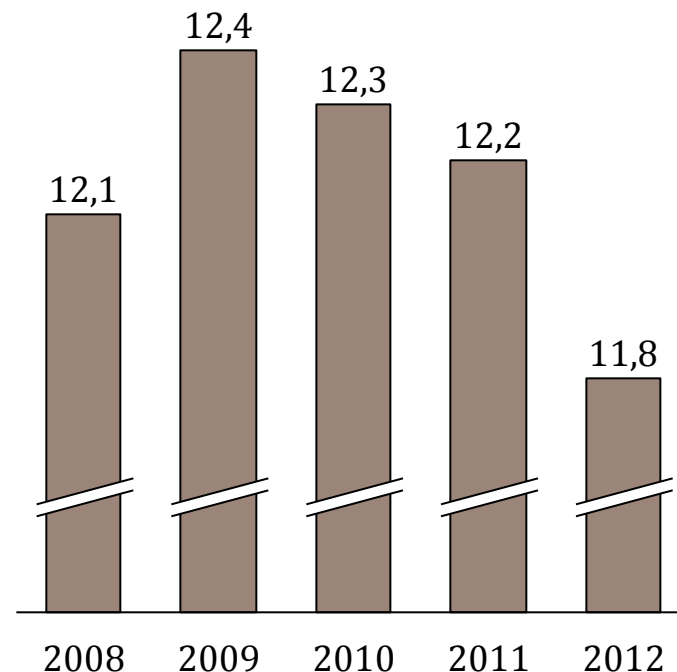
*Kitų miestų kolegijų ir universitetų filialai į šį skaičių neįtraukiami.

Mokinių ir mokytojų skaičiaus santykis sudaro palankias sąlygas mokinių ugdymui

Mokinių ir mokytojų skaičiaus pokytis, lyginant su 2008 m.

Mokinių skaičius vienam mokytojui 2008-2012 m.

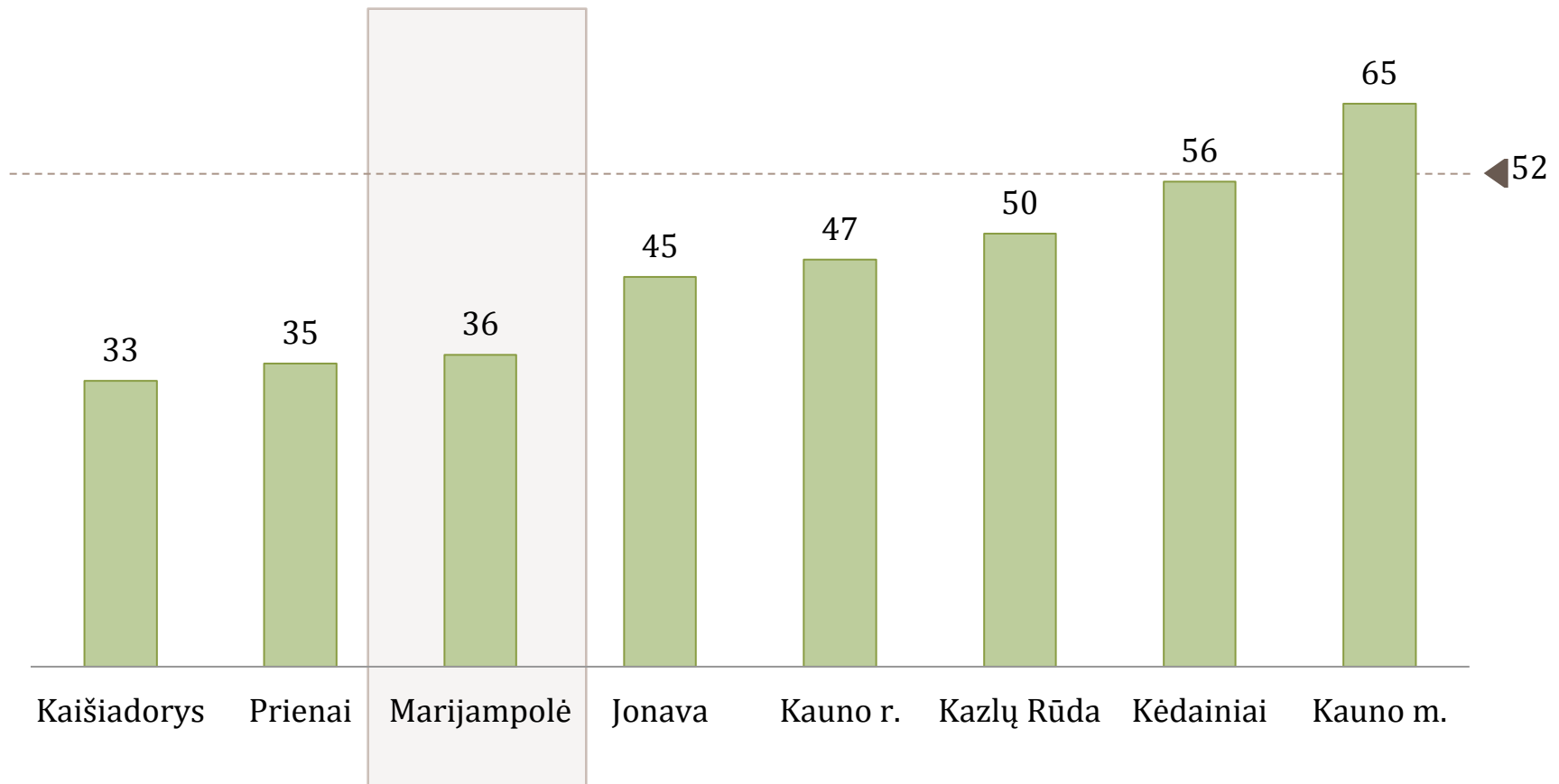

Šaltinis: Statistikos departamentas

Mokyklų, turinčių interaktyvių lentų, dalis nesiekia šalies vidurkio

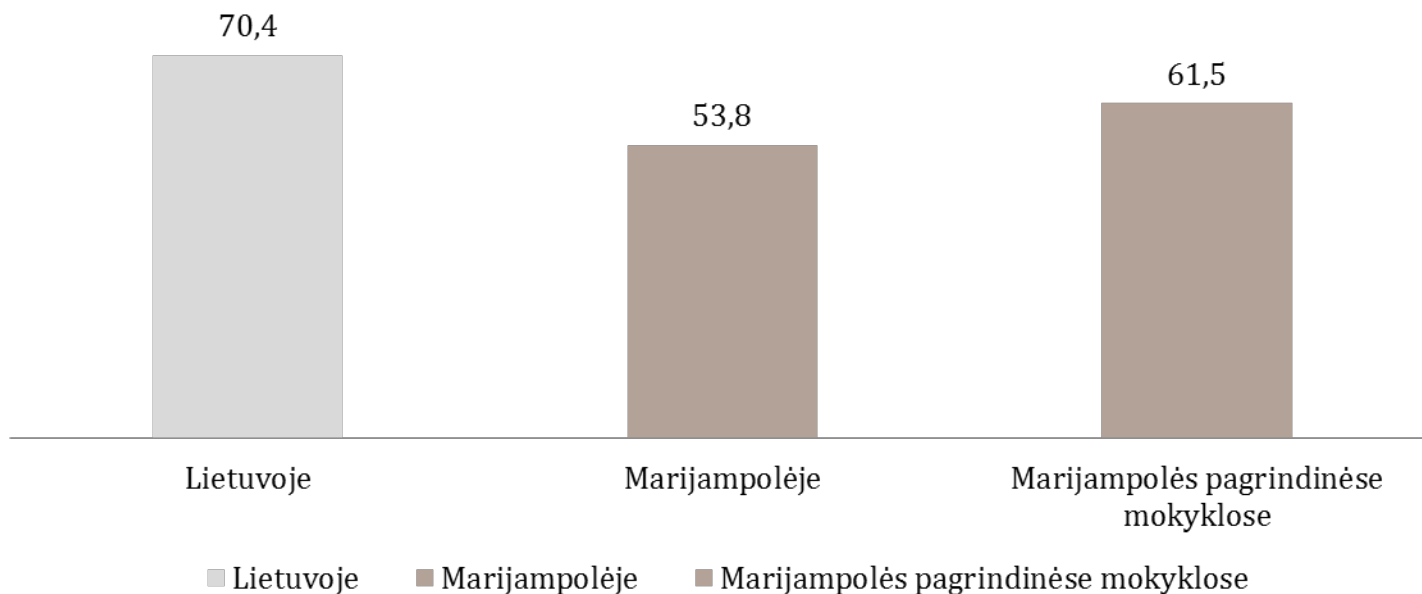
Mokyklų, turinčių interaktyvių lentų, dalis proc., 2011 m.

Šaltinis: Lietuva. Švietimas regionuose 2012.

Lietuvoje vidutiniškai e-dienynu naudojasi didesnė dalis mokyklų

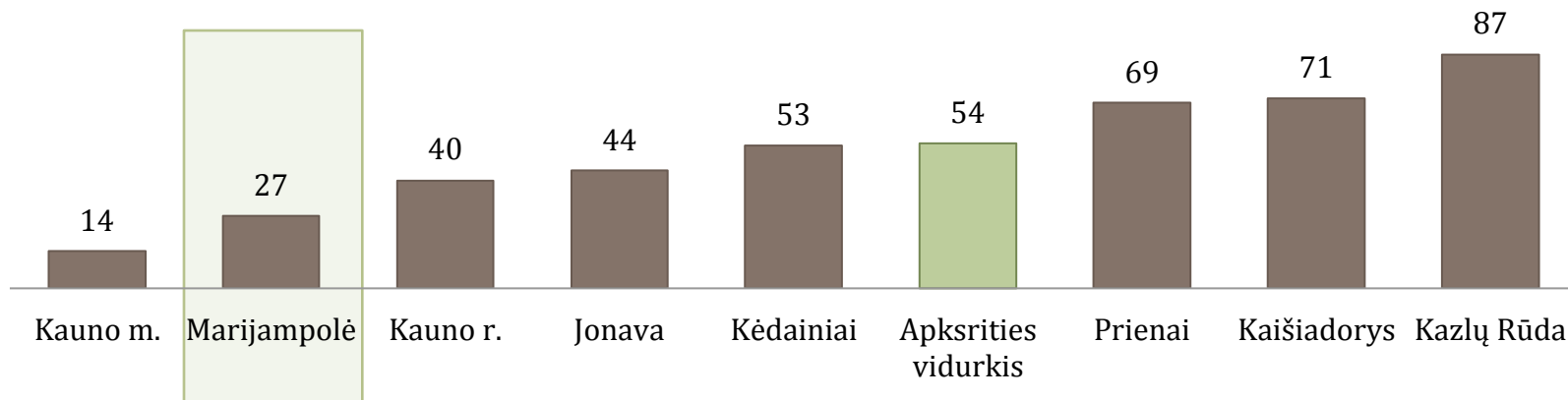
E-dienyno naudojimas (proc.) 2012 m.

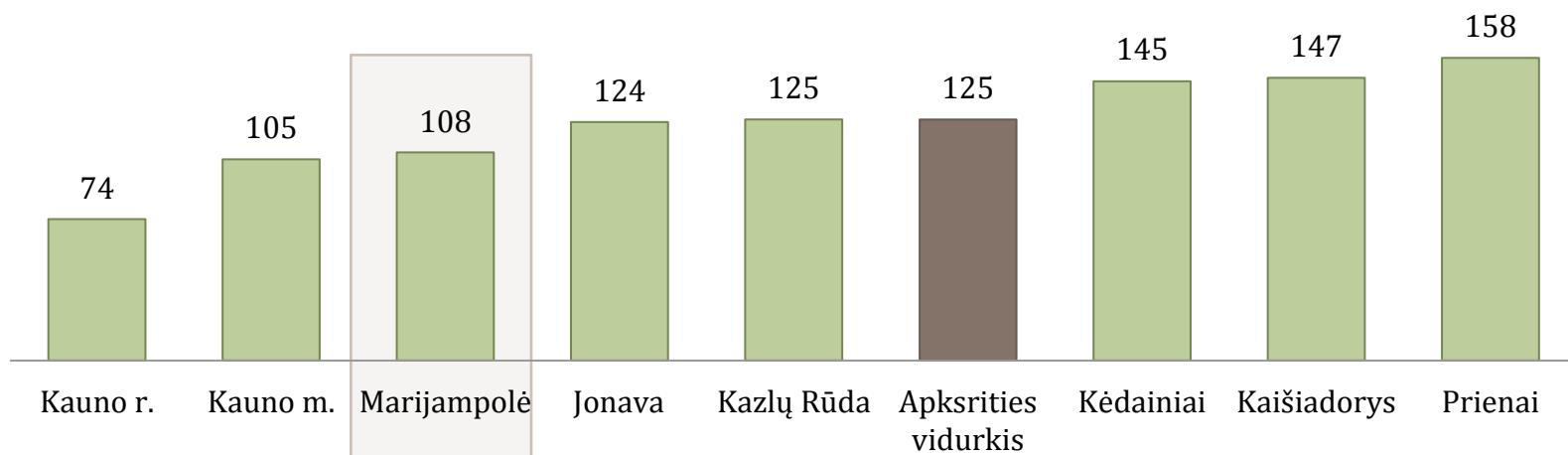
Iš paveikslėlio matome, kad e-dienyną naudoja mažesnė dalis Marijampolės pagrindinių mokyklų lyginant su Lietuvos mokyklomis.

Socialinė aplinka sudaro palankias sąlygas mokinių ugdymui

Socialinės rizikos šeimose augančių vaikų skaičius 1000-iui vaikų

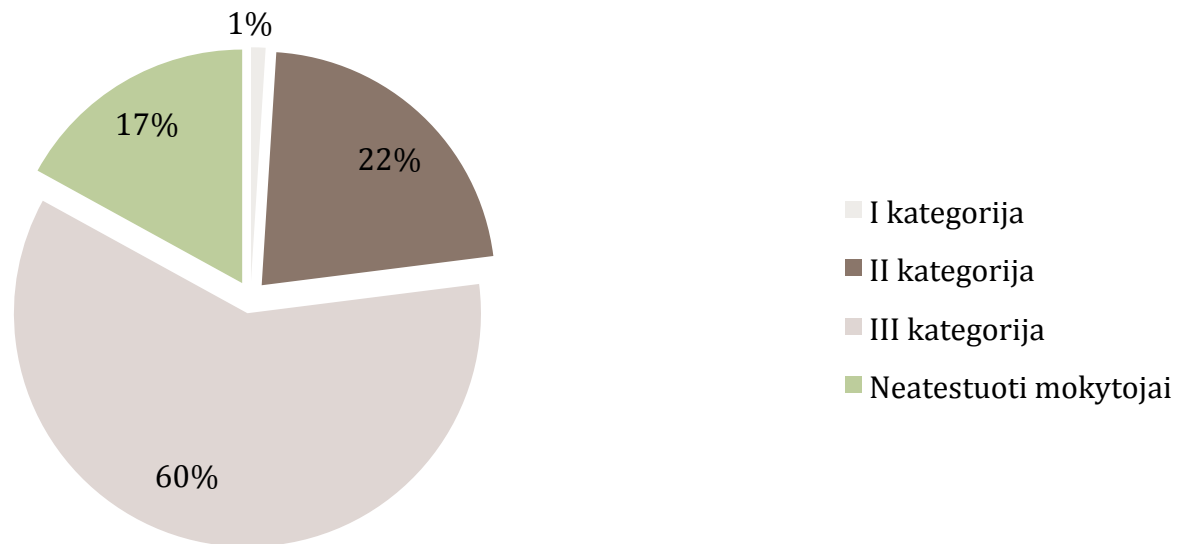
Specialiųjų poreikių turintys mokiniai 1000-iui mokinių

Šaltinis: Lietuvos Socialinis žemėlapis, 2012

Savivaldybės pagrindinėse mokyklose dauguma vadovų turi III vadybinę kategoriją

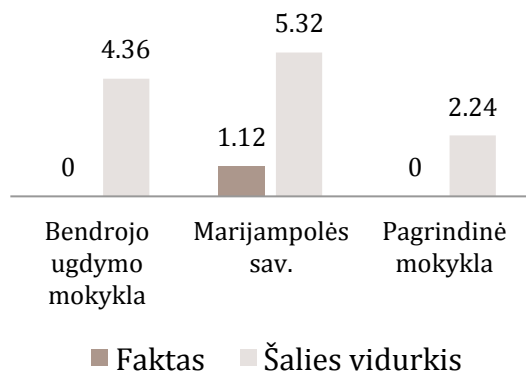
Vadovų pasiskirstymas pagal vadybines kategorijas (proc.), 2012 m.

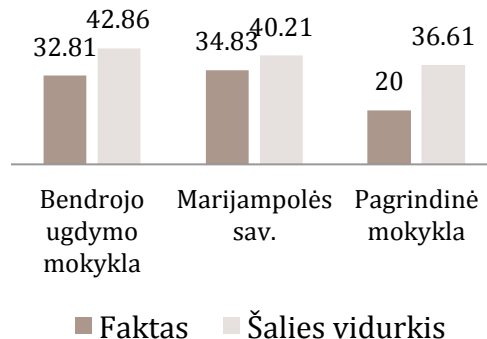
Vyrauja III vadybinės kategorijos vadovai – trūksta iniciatyvos ir lankstumo aplinkos gerinimui.

Dauguma Savivaldybės pagrindinių mokyklų vadovų kvalifikacija yra žemesnė nei šalies vidurkis

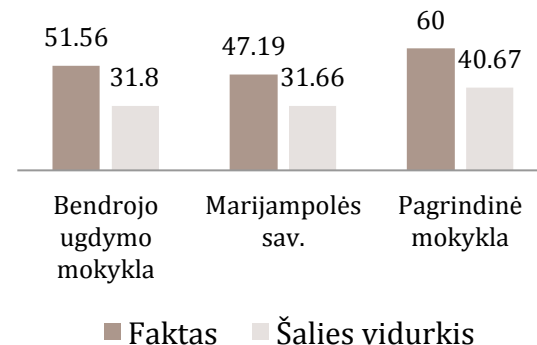
Mokyklų vadovų, turinčių I vadybinę kategoriją, dalis

Mokyklų vadovų, turinčių II vadybinę kategoriją, dalis

Mokyklų vadovų, turinčių III vadybinę kategoriją, dalis

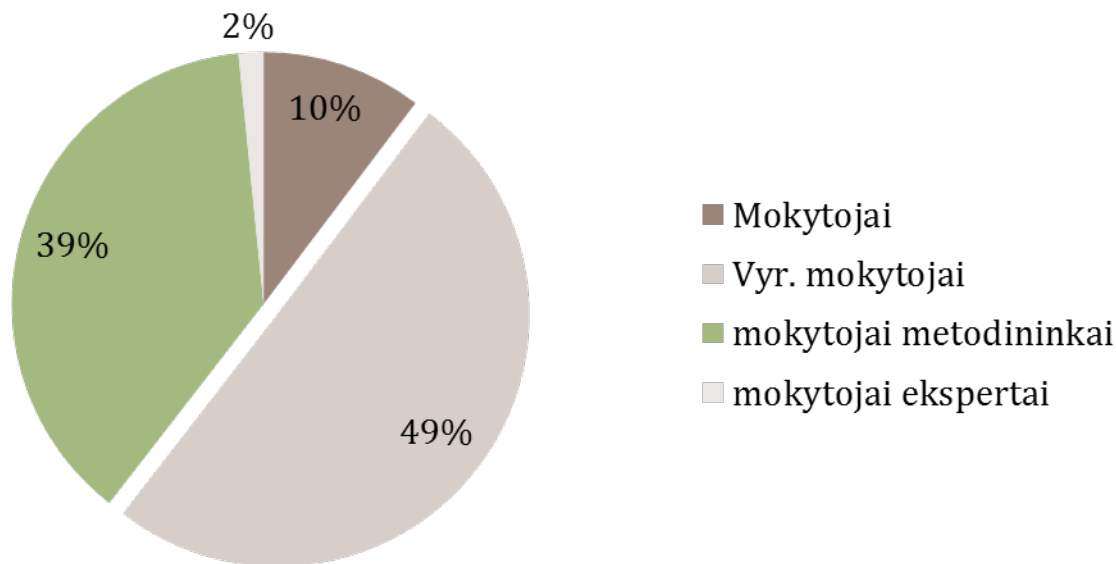

• Lyginant su šalies vidurkiu, mokyklų vadovų dalis, turinčių II vadybinę kategoriją yra mažesnė už šalies vidurkį, o turinčių III vadybinę kategoriją – šalies vidurkį viršija.

• Pagrindinėse mokyklose nėra vadovų, turinčių I vadybinę kategoriją.

Savivaldybės pagrindinėse mokyklose daugiausiai mokytojų turi vyresniojo mokytojo kvalifikacinę kategoriją

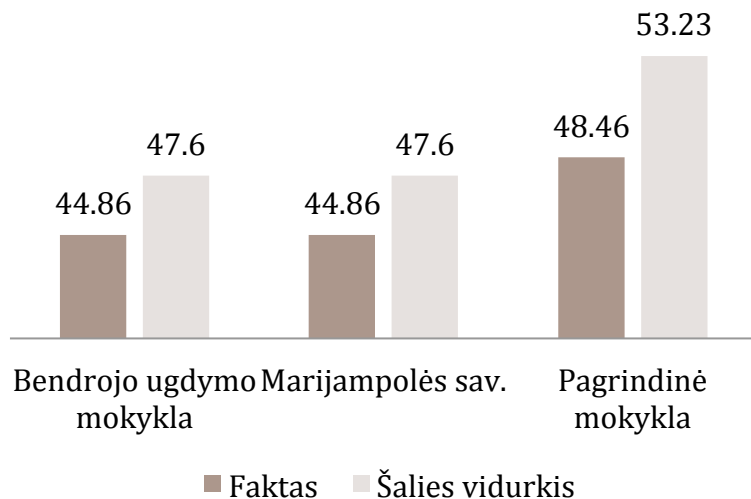
Mokytojų pasiskirstymas pagal kvalifikacines kategorijas (proc.) 2012 m.

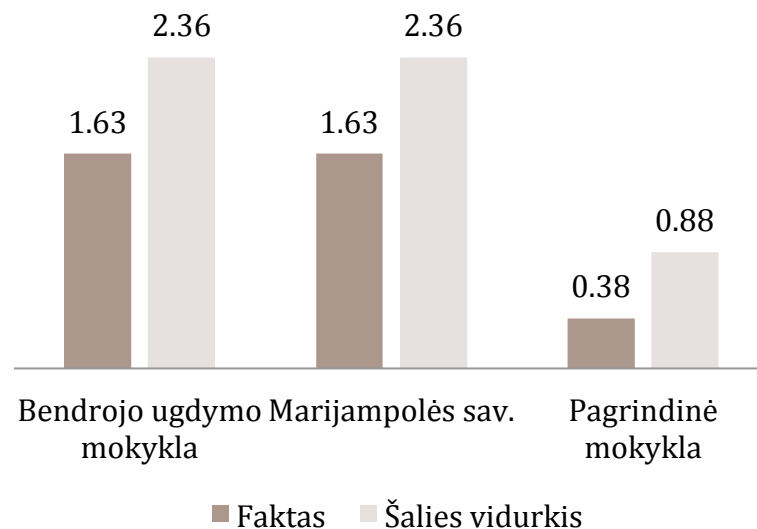
- Vyrauja vyresnieji mokytojai.
- Neišnaudotos kvalifikacijos tobulinimo galimybės geresniam mokinių ugdymui.

Savivaldybės pagrindinių mokyklų mokytojų kvalifikacija žemesnė nei šalies mokytojų

Mokytojų, turinčių vyresniojo mokytojo kvalifikacinę kategoriją, dalis

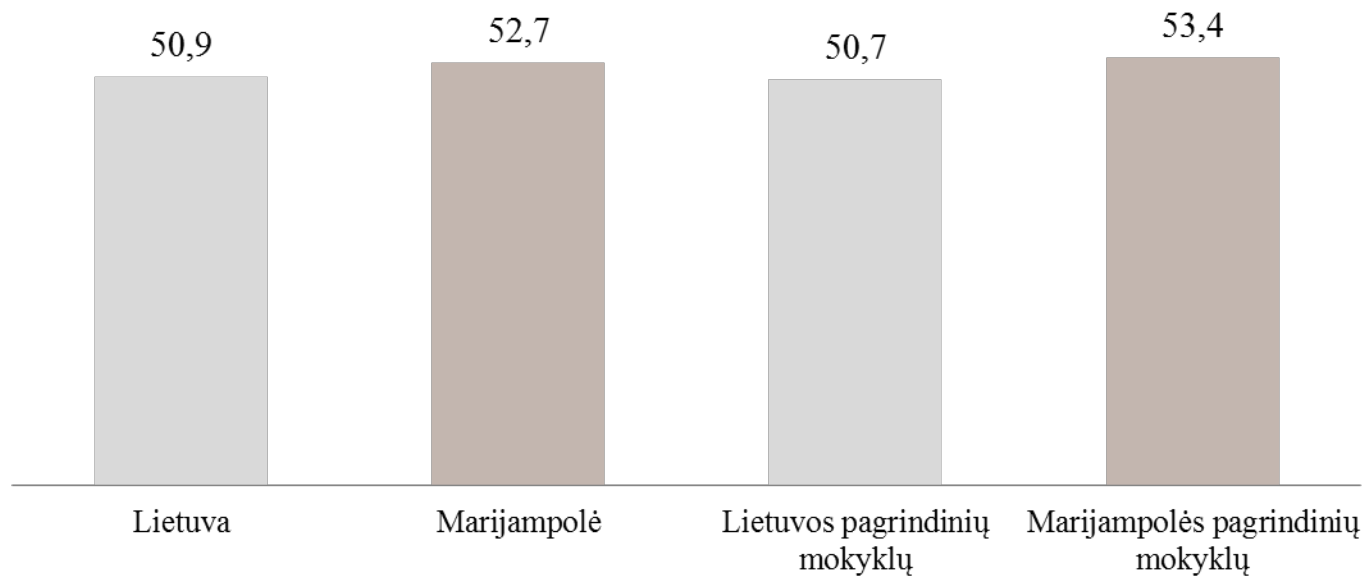
Mokytojų, turinčių mokytojo eksperto kvalifikacinę kategoriją, dalis

- Lyginant su šalies vidurkiu, mokytojų dalis, turinčių vyresniųjų mokytojų ir mokytojų ekspertų kvalifikacines kategorijas yra mažesnė.
- Ypatingai maža mokytojų, turinčių mokytojo eksperto kvalifikacinę kategoriją dalis.
- Nepakankamas dėmesys mokytojų kvalifikacijai tobulinti.

Marijampolės pagrindinių mokyklų vadovų amžiaus vidurkis viršija šalies vidurkį

Vadovų amžiaus vidurkis

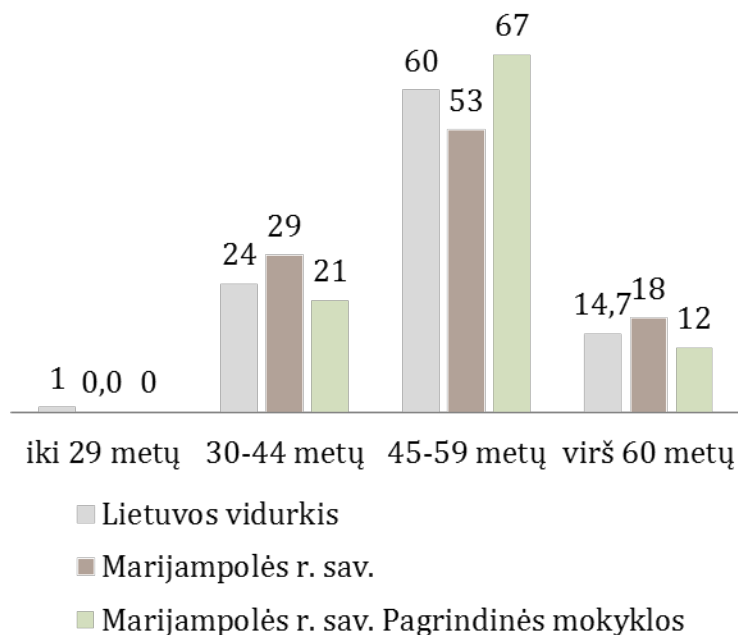

Iš grafiko matome, kad vadovų amžiaus vidurkis Marijampolės savivaldybės pagrindinėse mokyklose viršija Lietuvos mokyklų vadovų amžiaus vidurkį.

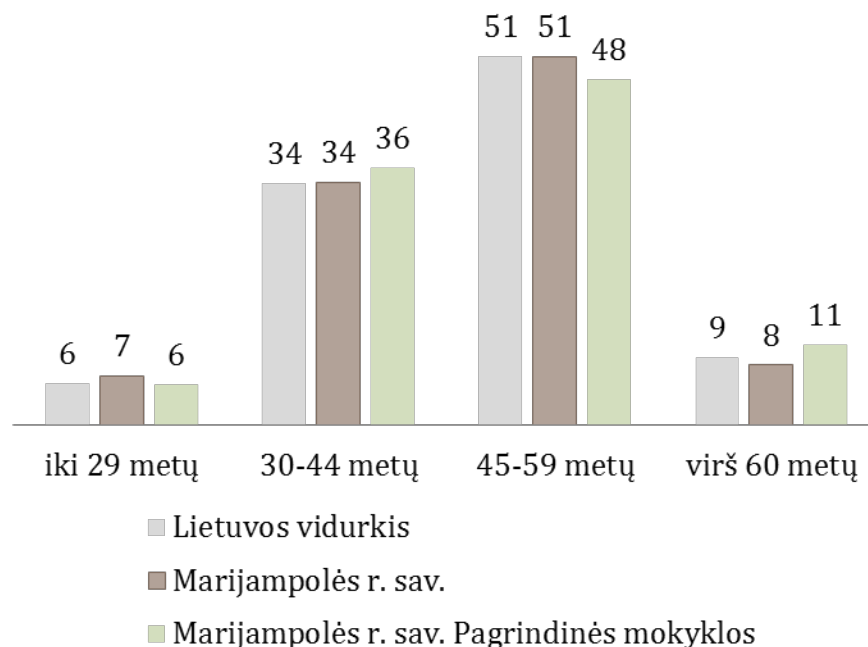

Marijampolės savivaldybėje vyrauja vidutinis vadovų ir mokytojų amžius

Vadovų pasiskirstymas pagal amžių (proc.) 2012 m.

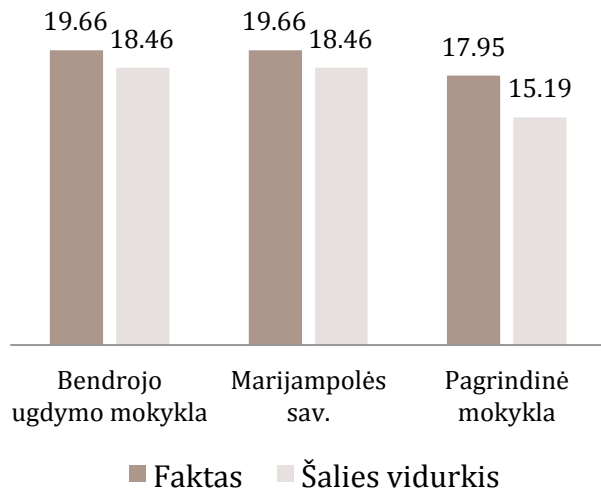
Mokytojų pasiskirstymas pagal amžių (proc.) 2012 m.

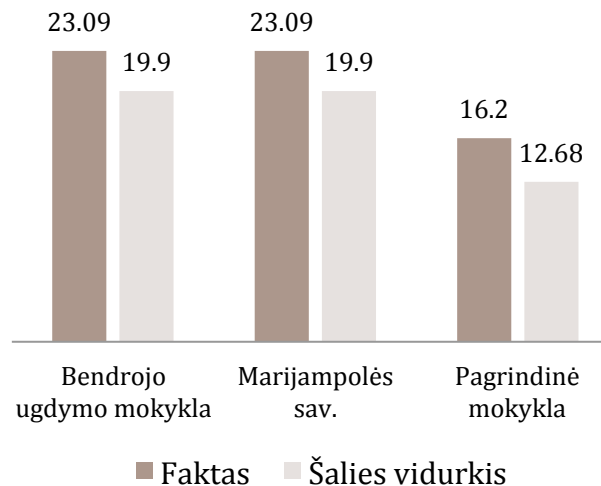
- Marijampolės savivaldybės pagrindinėse mokyklose didžiausia dalis vadovų ir mokytojų yra 45-59 metų amžiaus. Iš pateikto grafiko matome, kad mokytojų amžiaus vidurkis yra panašus kaip ir Lietuvoje. Mokytojų dalis, kurių amžius viršija 60 metų yra didesnė nei šalies vidurkis.
- KODĖL MOKYTOJŲ KVALIFIKACIJA YRA ŽEMESNĖ NEI ŠALIES VIDURKIS?

Mokinių skaičius klasėse yra vidutiniškai didesnis nei šalies vidurkis

**Mokinių skaičius grupėje/
klasėje 5-8 klasės**

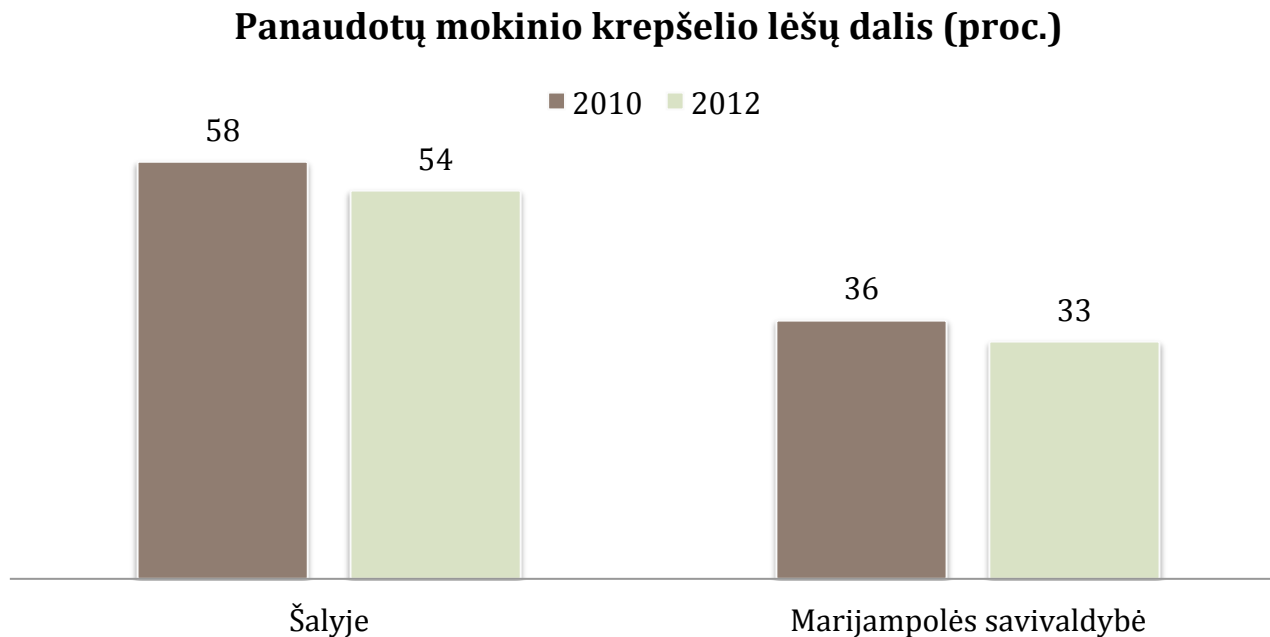

**Mokinių skaičius grupėje/
klasėje 9-10 ir I-II gimn.
klasės**

- Klasių užpildomumas yra geras ir viršija Lietuvos vidurkį – vadinasi, finansavimas yra geras ir jo galėtų pakakti kvalifikacijos kėlimui, mokymo priemonėms ir aplinkos gerinimui.
- Sutvarkytas mokyklų tinklas.
- KODĖL MOKYTOJŲ KVALIFIKACIJA YRA ŽEMESNĖ NEI ŠALIES VIDURKIS?

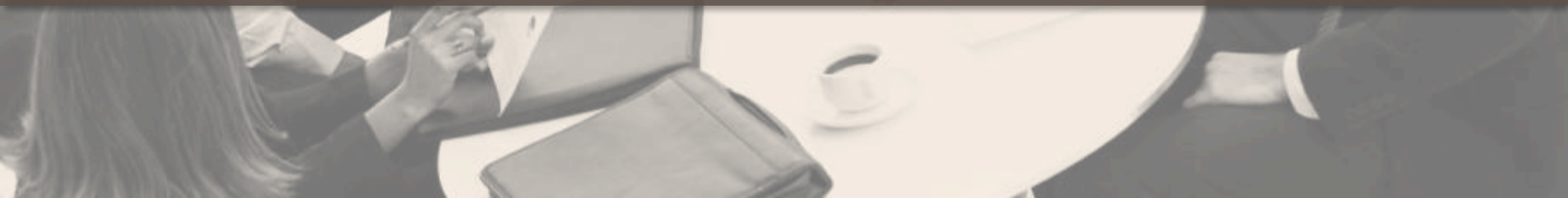
Mokytojų kvalifikacijai tobulinti skirtos lėšos panaudotos nepilnai

- Mokinių skaičiaus vidurkis yra didesnis nei Lietuvos vidurkis, todėl mokinio krepšelio lėšos pakankamos mokytojų kvalifikacijai tobulinti, bet išnaudojamos nepilnai.

Problemos tyrimas

PEST analizės metodu apibendrinti išorės aplinkos veiksniai

TECHNOLOGINIAI VEIKSNIAI	POLITINIAI VEIKSNIAI
<ol style="list-style-type: none"> 1. Pagal 2007-2013 m. ES prioritetą „Informacinė visuomenė visiems“ skatinti ir plėtoti informacinę infrastruktūrą įstaigose. 2. Žmonės turėtų tobulinti kvalifikaciją mažinant atskirtį tarp naujovių diegimo ir turimų kompetencijų; 3. Informacinės technologijos suteiktų galimybę ne tik vidinėms funkcijoms vykdyti bet ir greitai sklaidai viešojoje erdvėje. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nėra reglamentuotas mokytojų amžiaus cenzas 2. Mokytojų atestacija (nenumatyta privaloma atestacija) 3. Miesto-kaimo atotrūkis 4. Tinklo pertvarka 5. Švietimo strategija
EKONOMINIAI	SOCIALINIAI
<ol style="list-style-type: none"> 1. ES struktūrinių fondų panaudojimo lėšos 2. Reglamentuota aiški finansavimo tvarka: <ul style="list-style-type: none"> • MK lėšos • Aplinkos lėšos • Kitos investicijos 3. Didėjantis ikimokyklinio ir priešmokyklinio vaikų skaičius 4. Neformalaus ugdymo ir vaikų vasaros užimtumo pasiūla ir paklausa 	<ol style="list-style-type: none"> 1. 4-5% kasmet sumažėja mokinių; 2. Nuo 2007m. iki 2011 m. daugiausia -28,3 procento sumažėjo 1-4 ir 5-10 klasių mokinių skaičius; 3. 191 socialinės rizikos šeimos, kuriose augo 377 vaikai; 4. 1750 daugiavaikių šeimų; 5. 15,2 proc. – jaunimas iki 25 metų amžiaus, ieškančys darbo; 6. Dėl migracijos daugėja be tėvų paliktų vaikų, vaikai išvykdami palieka vienus savo senus tėvus. Dėl to didėja socialinių paslaugų poreikis

SSGG analizės metodu išskirti vidinės aplinkos veiksniai

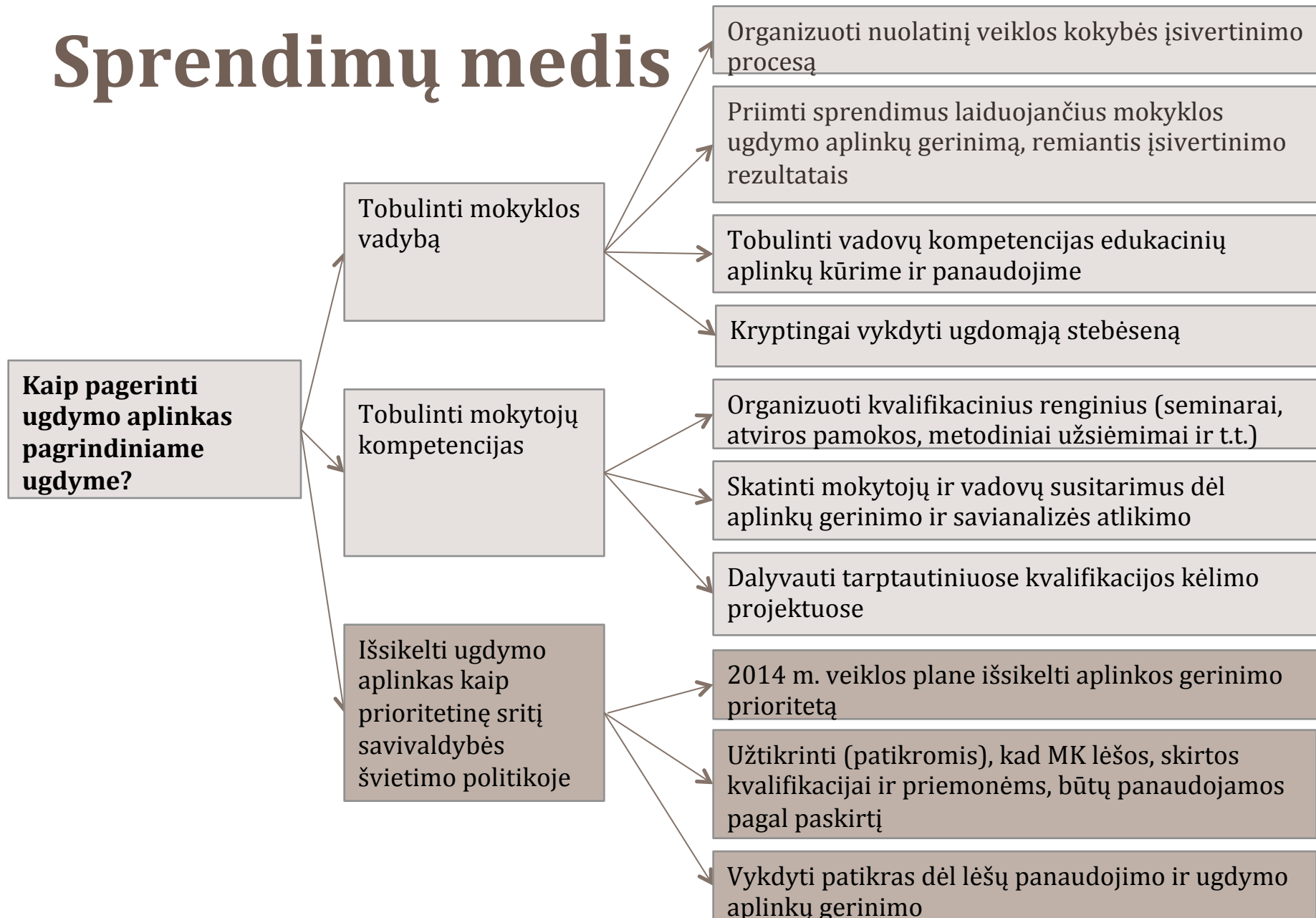
STIPRYBĖS	SILPNYBĖS
<ol style="list-style-type: none"> 1. Pakankamas aprūpinimas techninėmis priemonėmis 2. Daugumoje mokyklų pakankamai gera fizinė aplinka 3. Įstaigų prieinamumas 4. Pagrindinių mokyklų įvairovė 5. Pagalba mokiniui 6. Sutvarkytas bendrojo ugdymo įstaigų tinklas 7. Nedaug įstaigų, kas užtikrina glaudų bendradarbiavimą tarp vadovų 8. Galimybė tobulinti kompetencijas (stiprus švietimo centras) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nepakankamas dalykininkų skaičius 2. Aplinkos nepakankamas finansavimas (ūkinės lėšos) 3. Per didelis pagrindinių mokyklų sk. mieste (12 įst.) 4. Mokytojų motyvacijos stoka 5. Mažas klasių užpildomumas 6. Didelis pedagogų amžiaus vidurkis 7. Atotrūkis tarp kaimo ir miesto mokyklų 8. Priemonių panaudojimo efektyvumas 9. Daug mokytojų dirba ne pagrindinėse pareigose, todėl sunku priimti sprendimus
GALIMYBĖS	GRĖSMĖS
<ol style="list-style-type: none"> 1. Aiški finansavimo metodika 2. Mokyklos tvarko ugdymo turinį 3. ES lėšų pritraukimas 4. Įv. projektinė veikla 5. Kryptingas pedagogų kvalifikacijos kėlimas 6. Renovuota 30% pagrindinių mokyklų 7. Švietimo strategijos įgyvendinimas 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pedagogų darbo krūvio mažėjimas. 2. 9-10 kl. Mokinių persidengimas gimnazijose ir pagrindinėse mokyklose 3. Visi projektai orientuoti į didesnę mokinių skaičių turinčias mokyklas 4. Demografinė situacija mažina mokyklų užpildomumą 5. Mokytojų senėjimas

Sprendimų kūrimas

Sprendimų medis

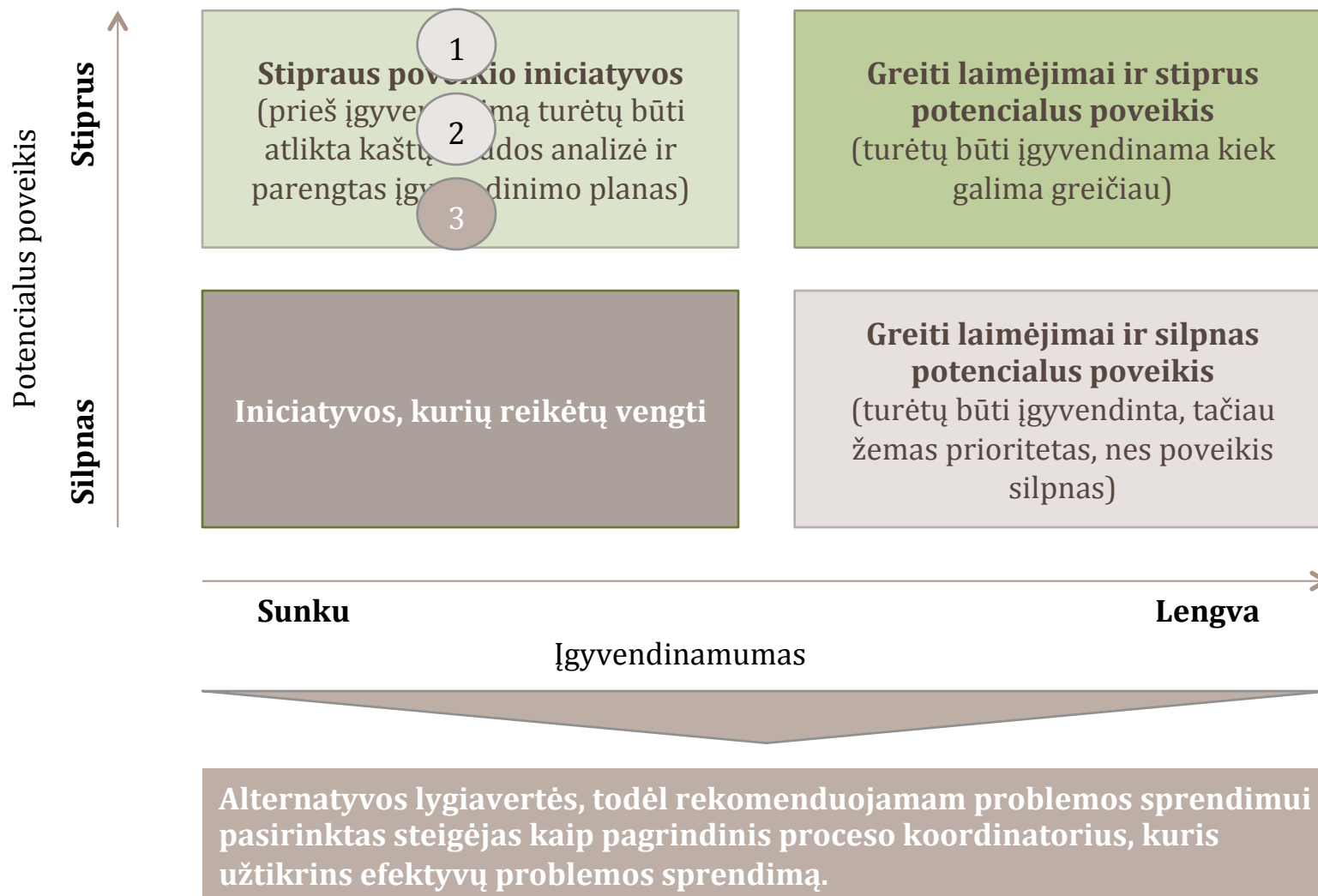

Sprendimų pasirinkimas

Prieš priimant sprendimą, turi būti apsvarstyta ne tik galutinis efektas, bet ir įgyvendinimo galimybės

Pasirinkta alternatyva padės išspręsti ugdymo aplinkų gerinimo problemą

IŠSIKELTI UGDYMO APLINKAS KAIP PRIORITETINĘ SRITĮ SAVIVALDYBĖS ŠVIETIMO POLITIKOJE

2014 m. veiklos plane išsikelti aplinkos gerinimo prioritetą

Užtikrinti (patikromis), kad MK lėšos, skirtos kvalifikacijai ir priemonėms, būtų panaudojamos pagal paskirtį

Vykdyti patikras dėl lėšų panaudojimo ir ugdymo aplinkų gerinimo

- Visos pagrindinės mokyklos kryptingai planuos ir įgyvendins ugdymo aplinkų gerinimo prioritetą;
- Mokytojai tikslingai kels kvalifikaciją ir gebės veiksmingai panaudoti ugdymo aplinkas;
- Švietimo padalinys užtikrins prioriteto įgyvendinimo grįžtamąjį ryšį.

Sprendimo forminimas

Geriausiai alternatyvai parengtas įgyvendinimo planas

Tikslas	Veiksmingiau panaudojamos ugdymo aplinkos		
Uždaviniai	Priemonės	Stebėsenos rodikliai	Siekimos reikšmės
Išsikelti ugdymo aplinkas kaip prioritetinę sritį savivaldybės švietimo politikoje	<ol style="list-style-type: none"> 1. 2014 m. veiklos plane išsikelti aplinkos gerinimo prioritetą 2. Užtikrinti, kad MK lėšos, skirtos kvalifikacijai ir priemonėms, būtų panaudojamos pagal paskirtį 3. Vykdyti patikras dėl lėšų panaudojimo ir ugdymo aplinkų gerinimo 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pagrindinės mokyklos į savo planus įtraukia ugdymo aplinkų gerinimą kaip vieną iš tikslų 2. MK lėšų kvalifikacijai ir priemonėms panaudojimas pagal paskirtį, proc. 3. Patikrų skaičius aplinkos gerinimo ir lėšų panaudojimo kvalifikacijai ir mokymo priemonėms klausimu vienoje įstaigoje per metus 4. Vadovų įgijusių 1 arba 2 vadybinę kategoriją dalis, proc. 5. Sumažėjęs neatestuotų vadovų skaičius, proc. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. 100 proc. mokyklų 2. 54 proc. 3. 2 patikros 4. 1 proc. 5. 7 proc. sumažėjimas

Atlikus analizę, parengtos rekomendacijos Marijampolės savivaldybės švietimo padaliniui ir mokyklų vadovams

ŠVIETIMO PADALINIUI

- Organizuoti metodinius pasitarimus įvairių dalykų mokytojams;
- Organizuoti patikrą „Šiuolaikinių mokymo (-si) priemonių taikymo ugdymo procese užtikrinimas“;
- Bendradarbiaujant su Meilės Lukšienės švietimo centru organizuoti mokytojams kvalifikacijos tobulinimo renginius;
- Skatinti mokyklų vadovus tobulinti kompetencijas šiuolaikiškų aplinkų kūrimo ir naudojimo tematika.

MOKYKLŲ VADOVAMS

- Daugiau dėmesio skirti mokyklos veiklos kokybės įsivertinimui, priimant sprendimus laiduojančius mokyklos veiklos tobulinimą;
- Sistemiškai vykdyti ugdymo proceso stebėseną;
- Organizuoti atvirų pamokų vedimą mokykloje.

*SĖKMĖ VISADA LYDĖS TUOS, KURIE BUS
PASIRUOŠĘ JĄ PRIIMTI*